

3) วรรณกรรมอิหร่าน

คำว่า "อิหร่าน" นี้มีรากฐานมาจากคำว่า "อารยัน" ซึ่งสืบมาจากคำว่า "อารยะ" เป็นชื่อชนเผ่าหนึ่งซึ่งบุกรุกเข้ามาในยุโรปและอินเดีย ดังนั้นในประเทศต่างๆ ของยุโรปและประเทศอินเดียจึงมีคำที่มีรากฐานมาจาก "อารยัน" มากมาย คำว่า "อารยะ" ในความหมายดั้งเดิมนั้นก็คือ "การต้อนรับ, ความเอื้อเฟื้อต่อคนแปลกหน้า" แต่คนเผ่าอารยันหาได้มีลักษณะเหมือนความหมายของคำ อารยะนี้ไม่⁽¹⁾

กษัตริย์อิหร่านองค์หนึ่งในสมัย ๔๐๐ ปี ก่อน ค.ศ. ได้ทรงบันทึกถึงเรื่องราวของพระองค์เองว่า "เป็นลูกชายคนเปอร์เซีย เชื่อสายอารยัน"⁽²⁾ จากคำกล่าวนี้นอกจากจะทำให้แน่ใจว่าคำ "อิหร่าน" มาจากคำอารยันแล้ว ยังได้ความรู้อีกว่า คำ "อิหร่าน" มีความหมายกว้างกว่าคำ "เปอร์เซีย" เป็นอันมาก ภาษาอิหร่านสืบเนื่องมาจากภาษาตระกูล Indo-Iranian ซึ่งเป็นกลุ่ม

(1) CEADEL, Eric, อ้างแล้ว หน้า 51

(2) เล่มเดียวกัน หน้าเดียวกัน

ภาษาที่แยกตัวออกจากตระกูล Indo-European ภาษาที่รวมอยู่ในตระกูล Indo-Iranian ก็คือภาษาอิหร่าน กับภาษาอินเดีย และภาษาอื่นๆ

ในสมัยโบราณคนอิหร่านมิได้อยู่ในดินแดนของประเทศอิหร่านในสมัยปัจจุบันนี้ คนอิหร่านในครั้งนั้นยังร่อนเร่พเนจรไปตามภูมิภาคระหว่างเอเชียกลางไปยังประเทศจีนโดยใช้เส้นทางชายฝั่งทะเลสาบ Aral ทะเลสาบแคสเปียน ทะเลดำ จนถึงแถบลุ่มแม่น้ำดานูบ (Danube) คนอิหร่านในสมัยที่เดินทางท่องเที่ยวอยู่นี้เรียกกันว่าพวกสะกะ (Saka)

ประวัติศาสตร์อิหร่านยุคโบราณนั้นกำหนดเวลาประมาณศตวรรษที่ 6 ถึง 1 ก่อนคริสตกาล

วรรณคดีอิหร่านในยุคโบราณก็มีขึ้นแล้วตั้งแต่ศตวรรษที่ 6 ก่อน ค.ศ. ดังจะเห็นได้จากจารึกของกษัตริย์ราชวงศ์ Achaemenian แห่งเปอร์เซียและจากบทเพลงสวดซึ่งแต่งโดย Zoroaster ในภาษา Avestan ซึ่งเป็นภาษาที่ผู้คนแถบทะเลสาบแคสเปียนใช้พูดจากัน ซึ่งคงจะเป็นคนอิหร่านบางพวกด้วย โดยเฉพาะพวกที่อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศอิหร่านปัจจุบัน

ในสมัยราชวงศ์ Achaemenians คนอิหร่านในถิ่นใกล้เคียงได้รวมตัวอยู่ในปกครองของพระเจ้าแผ่นดิน ในราชวงศ์ดังกล่าวตั้งแต่ก่อนศตวรรษที่ 6 ก่อน ค.ศ. ครั้นต่อมาในปี 330 ก่อน ค.ศ. พระเจ้าอเล็กซานเดอร์ได้รุกรานคนอิหร่าน และได้ครอบครองดินแดนของคนอิหร่านเป็นเวลานาน ครั้นต่อมาในตอนกลางศตวรรษที่ 2 ก่อน ค.ศ. พวก Parthia ก็โค่นอำนาจของพระเจ้าอเล็กซานเดอร์ (ซึ่งอ่อนแอลงแล้ว) ในอิหร่านและเข้าครองบ้านเมืองแทนจนถึงคริสต์ศตวรรษที่ 3 ชนเผ่า Arsacids ก็เข้ามาครอบครองคนอิหร่าน และได้ตั้งราชวงศ์ Sasanians ขึ้น ประเทศเปอร์เซีย มีความเจริญรุ่งเรืองเรียก

ได้ว่าเป็น Empire ครั้นถึงปี ค.ศ. 651 พวกอาหรับก็เข้ายึดครอง การปกครอง
ของเปอร์เซียก็เปลี่ยนเป็นประเทศราช อยู่ในความดูแลของกาหลิบ (caliph)
ซึ่งนับถือศาสนาอะหมัด

วรรณคดีอิหร่านในสมัย Sasanians ได้รับการสนับสนุนทำนุบำรุงเป็น
อย่างดี มีวรรณกรรมดี ๆ เป็นจำนวนมาก ภาษาที่ใช้เป็นภาษาเปอร์เซียเก่า
ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปมาก เรียกว่าภาษา Pahlavi

ครั้นเมื่ออาหรับมาเป็นใหญ่ก็ได้พยายามเผยแพร่การใช้ภาษาอาราบิก
และเผยแพร่ศาสนาอะหมัดไปในหมู่ชาวเปอร์เซีย พยายามเลิกภาษา Pahlavi
ซึ่งเป็นภาษาราชการ หันมาใช้ภาษาอาราบิกแทน วรรณคดีอิหร่านในยุคนี้
เขียนเกี่ยวกับ อาเซียกลาง เป็นที่รวมของความจริงต่าง ๆ ทางวัฒนธรรมของ
ประเทศต่าง ๆ ในอาเซียกลาง สัมพันธ์ภาพทางการค้าขายของคนในประเทศ
เหล่านั้น รวมทั้งการติดต่อค้าขายกับประเทศจีนด้วย สำหรับวรรณกรรมที่
ได้รับอิทธิพลอาหรับแล้วก็มีลักษณะ และบรรยายภาคก่อนไปทางวัฒนธรรม
และชีวิตแบบอาหรับ

ในราว ค.ศ. 820 อำนาจของกาหลิบในเปอร์เซียได้เสื่อมลง ชาวเปอร์เซีย
ก็แข็งข้อต่อพระเจ้ากาหลิบ จนในที่สุดประกาศเป็นอิสระไม่ขึ้นต่ออาหรับอีก
ต่อไป มีกษัตริย์ซึ่งสืบเชื้อสายจากราชวงศ์ Sasanian ขึ้นปกครองแผ่นดิน
นอกจากนี้มองโกลเล็กก็ได้เข้ามามีอำนาจเหนืออาหรับและเอเชียจนถึง ค.ศ.
1258 เป็นเหตุให้อารยธรรมอิหร่านมีร่องรอยอิทธิพลมองโกลเล็กปะปนอยู่ด้วย
เป็นอันมาก

วรรณคดีในสมัยกลางของเปอร์เซีย (ราวคริสต์ศตวรรษที่ 1—10) มัก
จะเป็นกวีนิพนธ์ กวีจะได้รับความสนับสนุนคุ้มครองจากนักปกครองในท้อง
ถิ่นที่กวีอาศัยอยู่ รูปแบบของกวีนิพนธ์มีหลายชนิดได้แก่มหากาพย์ เรื่องเล่า

ลิวทหรือบทเพลงสั้น ๆ สุภาษิตหรือคำคม (epigrams) บทประพันธ์ประเภท
สดุดีวีรกรรม (panegyrics) เพื่อยอเกียรติแก่นักปกครองซึ่งมีอำนาจและมี
บุญคุณคุ้มครองตน กวีนิพนธ์ส่วนมากอุดมสมบูรณ์ไปด้วยจินตนาการ และ
แสดงความรู้สึกรู้สึกที่อ่อนไหว

รูดาจี (Rudagi หรือ Abu Abdillah Jafar bin Mohammed รว
ค.ศ. 880-954) นับเป็นกวีคนแรกที่เขียนบทร้อยกรองในภาษาเปอร์เซียส่วน
มากเป็นการยอเกียรติเจ้านายอย่างเลิศลอย นอกจากนั้นก็เป็นเรื่องเล่าเกี่ยวกับ
กับประวัติศาสตร์ และแต่งสุภาษิตและคำคมหลายบท สไตส์การเขียนของ
รูดาจี ไม่ยุ่งยากซับซ้อนเข้าใจง่าย ตรงไปตรงมา แต่บางครั้งก็ประติดประ-
ติดมากเกินไปจนเสียความไพเราะ

โอมาร คัยยัม (Omar ibn Ibrahim al Khayyām ถึงแก่กรรมประ-
มาณ ค.ศ. 1123) เป็นกวีที่มีชื่อเสียงสูงเด่นที่สุดในเปอร์เซีย เป็นผู้ต่อต้าน
ความเชื่อเรื่องผีสิงเทวดา มีความรู้ความสามารถหลายอย่างคือเป็นทั้งนัก
วิทยาศาสตร์ นักคณิตศาสตร์ นักดาราศาสตร์และนักปรัชญา⁽¹⁾ วรรณกรรม
ที่คนรู้จักทั่วโลกที่เขาเขียนขึ้น ก็คือ รูไบยัต (Rubaiyat) คำว่ารูไบ (Rubai)
เป็นชื่อรูปแบบของคำประพันธ์ชนิดหนึ่ง ซึ่งคำในบรรทัดที่ 3 จะต้องสัมผัส
กับบรรทัดที่ 2 และ 4 ผู้ที่ริเริ่มแต่งรูไบ ก็คือ Abu Shuku แห่ง Balkh
(ราว ค.ศ. 950) รูไบแต่ละบทมี 4 บรรทัด ใช้เวลาแต่งนานมาก ดังนั้นจึงมี
บางตอนขัดแย้งกับตอนต้น ๆ ความคิดของผู้แต่งมีพื้นฐานมาจากมอสเล็มเต็ม
ไปด้วยความคิดที่ลึกซึ้ง อิสระ เป็นตัวของตัวเอง และเย้ยหยันความคลั่งไคล้
ศาสนาอย่างไม่สมเหตุสมผล บางครั้ง โอมาร คัยยัม ก็กล่าวถึงพระเจ้าในลักษณะ
ที่เจ้าเล่ห์ และโหดร้ายบางครั้งก็มีลักษณะเหมือนคนตาบอด นอกจากนี้โอมาร-
คัยยามยังกล่าวถึงเหล่าว่า เป็นเครื่องช่วยให้คนพ้นจากสภาพที่ถูกกลืน ทศนคติ

(1) BUCKNER B. TRAWICK, อ้างแล้ว หน้า 160.

เกี่ยวกับชีวิต คียามมีความเห็นว่าชีวิตนั้นมีคุณค่ามีความสำคัญ ควรรักษาความสำคัญไว้โดยการหาความสุขในชีวิต (โปรดเปรียบเทียบกับความคิดของนักปราชญ์กรีก Epicurus ซึ่งเริ่มความคิดลัทธิบูชาความสุขสำราญ Epicureanism กับความคิดของเหลาจื๋อ ปราชญ์จีน ผู้ต้นคิดลัทธิเต๋า) คียามเห็นว่า ความสุขเกิดจากการรับประทาน ดื่ม ทำจิตใจให้เบิกบานร่าเริง เพราะพรุ่งนี้ก็จะตายแล้ว ทั้งนี้เพราะคียามไม่มีห่วงในเรื่องโลกหน้าเลย

ตัวอย่างบทประพันธ์ของโอมาร์ คียัม

คำประพันธ์ที่จะยกเป็นตัวอย่างนี้ เป็นสำนวนแปลของพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ (พ.ศ. 2457)⁽¹⁾

๑ ไก่ขัน “เอ้กเอ้ก” ก้อง ตโกนโขมง ใครฮือ ?
 “เร็วเถิด, เปิดประตูโรง ดื่มเหล้า
 รู้ไหม, ไซ้ใครชโลง ลสิ่งนัง นานเลย
 ไปละ, ลับ, กลับเขย่า อีกครั้งหลังไฉน”⁽²⁾

โคลงบทนี้มีความหมายชวนให้ดื่มเหล้าเพื่อแสวงหาความสุขในโลกนี้ เพราะไม่มีโลกหน้าอีกแล้ว

๑ พันอย่าง, ตละอย่างปล้ม เปรมสวาสดี หวังเอย
 พันอย่าง, ตละอย่างพินาศ ทัวหน้า
 กุสุมสด, สดศรีตาช รดูอุ่น ไฉนเลย
 กลับปลิด, ยัมชิตล้า โลกร้างประลัยเกษม⁽³⁾

โคลงบทนี้หมายความว่าทุกอย่างในโลกนี้ รวมทั้งฤดูกาลก็ล้วนแต่ไม่เที่ยงแท้แน่นอนย่อมเปลี่ยนแปลงและพินาศได้

(1) นราธิปประพันธ์พงศ์, พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระ, *รุไบยาค ของอะกิม โอมาร์ คียาม*; พิมพ์เป็นอนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ คุณหญิง รจกัทร ราชवंสัน, 2512.

(2) เล่มเดียวกัน โคลงบทที่ 3 หน้า 18

(3) เล่มเดียวกัน โคลงบทที่ 9 หน้า 20

ความคิดในเชิงวิจารณ์ศาสนาอิสลาม คียัมได้ใช้ถ้อยคำที่เสียดแทง
หลายแห่ง เช่นตัวอย่าง

๑ อิสลาม, ขามซู ถูกคู่, ถูกปิด
ยอมกู่, บูชา ไม่กล้า, ทรมาน (1)

อย่างไรก็ตามมีผู้สันนิษฐานว่าบทโคลงที่ค่อนข้างแคะพระเจ้านั้นคงไม่ใช่
ผลงานของคียัมทั้งนี้เพราะในตอนท้ายคียัมแนะนำให้นับถือพระเจ้า ก่อน
ตายก็ยังขอภัยต่อพระเจ้า (2)

คียัมมีความเห็นคล้าย “ราสายนเวท” ของฮินดูในแงุ่มุมที่ว่า ร่างกาย
เป็นเพียงเรือนพักของชีวิต ย่อมสร้างใหม่ได้ ดังนี้

๑ รูประกาย, คล้ายกระท่อมเจ้า จิตสิง
คอยพินาศ, มัจจุราชชิง ฉีกเนื้อ
ปางซีฟ, ถูกบีบสวิง สวยวโยค แล้วรา
เรือใหม่, ปลุกใหม่เอื้อ ใหม่ให้ ใหม่เสถียร (2)

อย่างไรก็ตามการหาความสุขใส่ตัวนั้น ควรตั้งอยู่ในกรอบแห่งความดี
ให้หาทุนในทางชอบธรรม เพื่อผลที่ดีงาม ดังบทประพันธ์ต่อไปนี้

๑ หาสุข, จักสุขต้อง หาทุน ก่อนรา
หาอย่าหา, ทารุน รอบกว่าน
ทุนชั่ว, ส่อชั่วหนุน ผลชั่ว ฉลองแธ
ทุนชอบ, ตอบผลสร้าน สุขด้วยหาดี (4)

(1) ศาสตราจารย์ เบ็ญจวรรณ สุนทรากูร, คำบรรยายเรื่อง อิทธิพลวรรณคดีอิหร่านใน
ไทย, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2517

(2) เล่มเดียวกัน หน้า 39

(3) เล่มเดียวกัน หน้า 42

(4) เล่มเดียวกัน หน้า 46

อิทธิพลของรูไบยาค

รูไบยาคนี้เริ่มแปลเป็นภาษาอังกฤษ เมื่อ ค.ศ. 1859 โดยนาย เอ็ดเวิร์ด ฟิตซเจอร์ลด์ (Edward Fitzgerald) มี 75 บท แปลครั้งที่สอง ค.ศ. 1868 มี 110 บท และมีแปลครั้งต่อ ๆ ไปอีกหลายครั้งโดยจำนวนบทไม่เท่ากัน ดังนั้นจึงทำให้ทราบ ว่าต้นฉบับที่ใช้แปลคงมีหลายฉบับ มีผู้แปลอื่น ๆ อีกหลายคน ต่างก็กล่าวหากันว่าแปลผิดทั้งสิ้นเพราะไม่รู้คติอิสลาม

ในพากย์ไทย พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ได้แปลขึ้นใน พ.ศ. 2457 พิมพ์ครั้งแรกเพียง 60 เล่ม คติของคัมภีร์มีอิทธิพลต่อผู้แต่งนิทราชาคริต และ ทศมนตรี ตามชื่อในพากย์ไทย.

วรรณกรรมอาหรับ

ถึงแม้ก่อนสมัยมะหะหมัดจะมีวรรณคดีเพียงเล็กน้อย แต่ก็มึนทานนิยายเล่าสืบต่อกันมามาก ส่วนบทประพันธ์สั้นๆ ก็มีบ้างเกี่ยวกับความรักในลักษณะที่สดชื่นอ่อนหวาน

ตั้งแต่ศตวรรษที่ 7—13 วรรณคดีก็เจริญขึ้น มีมหากาพย์ บทละคร และบทเพลงสั้น ๆ มากมาย รวมทั้งบทสดุดีวีรกรรม บทยั่วล้อ (satire) คำคม คติพจน์ บทประพันธ์โศก ชีวิตประวัติ ประวัติศาสตร์ บทสวด คำอธิบายทางวิชาการ และเทพนิยาย ส่วนวรรณคดีอาหรับที่นับว่าเป็นสมบัติของโลกก็คือ คัมภีร์โคหฺร่าน กับ นิทานอาหรับราตรี

คัมภีร์โคหฺร่าน (Koran หรือ Alcoran) คำว่าโคหฺร่านแปลว่า อ่าน เป็นคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์ของศาสนามะหะหมัด มี 114 บท หรือ suras จัดขึ้นตามคำของโมฮัมหมัด ซึ่งได้รับบัญชาจากเทพเจ้า เป็นคัมภีร์ที่ประกอบด้วยคำสอนที่สมเหตุสมผล แต่งเป็นคำร้อยแก้วที่มีสัมผัส เช่นสัมผัสอักษร

สโตร์การเขียนไม่สม่ำเสมอ เขียนขึ้นในสมัยต่าง ๆ กันเช่น บางตอนเขียนที่ Mecca ก่อน ค.ศ. 622 บางตอนเขียนที่ Medina ระหว่างปี 622 กับ 632 โมฮัมหมัดเป็นผู้เผยแพร่คำสอนนี้ และได้รับความสำเร็จเป็นอย่างดี

เนื้อหาในคัมภีร์โคหร่านมีบางตอนมีบ่อเกิดมาจากฮีบรูและคริสเตียน ส่วนเทพเจ้านั้น โมฮัมหมัดยกย่องพระเจ้าเดียว คือพระอัลลาห์ (Allah) ส่วน โมเสส (Moses) และจีสัส (Jesus) เป็นเพียงสาวกผู้เผยแพร่คำสอนซึ่งมีความสำคัญมาก สิ่งที่เน้นหนักก็คือชีวิตในภพหน้า ผู้ที่ทำความดี (และไม่เห็นผลในภพนี้) จะได้รับผลดีตอบแทนในภพหน้า ผู้ที่เชื่อถ้อยก็จะได้รับรางวัล ส่วน ผู้ที่ไม่เชื่อก็จะถูกลงโทษ ในคำสอนก็มีเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ความเมตตา กรุณา ความนับถือกันเป็นพี่น้องหรือความมีภราดรภาพ และความรักเกียรติ หน้าที่ของผู้นับถือศาสนานี้มีอยู่ 4 ประการ ที่สำคัญที่สุดได้แก่การสวดมนต์ การเสียสละให้แก่พระเจ้า การอดอาหาร และการเดินทางไปมนัสการสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ณ กรุงเมกกะ

อาหรับราตรี (The Arabian Night's Entertainments หรือ The Thousand and One Nights) เป็นวรรณกรรมที่รู้จักแพร่หลายที่สุด เป็นนิทานที่อยู่ในชุดเดียวกันรวม 1001 เรื่อง ซึ่งมี framework อันเดียวกัน คือ คำแนะนำตักเตือนดู เหมือนจะมีเค้าเรื่องนำมาจากอินเดีย ซึ่งคงจะมีฉบับแปลราวคริสต์ศตวรรษที่ 10 นิทานบางเรื่องก็เป็นนิทานอินเดียโบราณ ส่วนมากมักจะเป็นเรื่องราวรอบ ๆ กรุงแบกแดด ในสมัยเดียวกับพระเจ้าฮารูน อัลร่า-จิด (Haroun-al-Raschid, 763-809) และมีเรื่องราวเกี่ยวกับการผจญภัย ตื่นเต้นรอบ ๆ กรุงโคโรอิกหลายเรื่องด้วย นอกจากนี้นิทานอาหรับราตรีที่ได้รับความนิยมพลจากยิวก็มีอยู่มาก บางเรื่องก็เพิ่งแต่งเติมขึ้นใหม่ระหว่างศตวรรษที่ 16 ต้นฉบับที่เก่าแก่ที่สุดที่สืบค้นได้นั้นคัดขึ้นใน ค.ศ. 1548

สไตล์การแต่งนิทานอาหรับราตรีนั้นเป็นที่ถูกใจประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนอาหรับ ภาษาที่ใช้เป็นภาษาพูดที่สามัญชนเข้าใจได้ดี ส่วนภาษาถิ่นนั้นก็มิปะปนอยู่ตามแต่จะนำไปเล่าถนัดบ้าง และคนในที่นั้นก็จับบันทึกรวบรวมไว้

Framework ที่ทราบกันอย่างแพร่หลายแล้วก็คือ พระเจ้าชาห์เรียร (Shahriyar) แห่งอินเดีย ทรงแน่วพระทัยว่าจะไม่มีโอกาสอภิเษกสมรสกับผู้หญิงที่ซื่อสัตย์เป็นแน่แท้แล้วก็ทรงประหารชีวิตเจ้าสาวของพระองค์ทุกคนในเช้าวันรุ่งขึ้นของวันอภิเษกสมรส ครั้นนางเชอเฮราซาด (Scheherazade) ธิดาของวิเชียรหรือมหาอำมาตย์ได้เข้าพิธีอภิเษกสมรส ก็ตระหนักแน่ว่าคงถูกประหารชีวิตเหมือนผู้หญิงอื่น ๆ ดังที่แล้วมา จึงคิดหาทางหลีกเลี่ยงการประหารนี้โดยกราบทูลขอพระบรมราชานุญาตเล่านิทานให้จบเสียก่อน และนางก็ใช้เวลาเล่านิทานถึง 1001 คืน พระเจ้าชาห์เรียรก็ทรงอนุญาต และในที่สุดก็ทรงยกเลิกการประหารเจ้าสาวในเช้าวันรุ่งขึ้นหลังแต่งงาน

นิทานที่นางเชอเฮราซาดเล่าที่รู้จักกันแพร่หลายที่สุดคือเรื่อง “กลาสีซินแบด” (Sinbad the Sailor) เรื่อง “อาลีبابากับโจรทั้งสี่สิบ” (Ali Baba and the Forty Thieves) และเรื่อง “อาละดินกับตะเกียงวิเศษ” (Aladdin and His Lamp)

การที่คนทั่วโลกชอบนิทานอาหรับราตรีก็เพราะการผูกเรื่องเต็มไปด้วยความตื่นเต้นเร้าใจ การผจญภัยที่กล้าหาญเสียสละมีคุณธรรม บางครั้งก็ให้ความหวังว่าจะได้พบกรุมหาสมบัติในท้องทะเล ซึ่งเป็นสัญลักษณ์แทนความอุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ยั่วใจให้ชาวอาหรับหรือคนทั่วไปมีใจกล้าหาญพอที่จะฝึกตนออกมาเสี่ยงภัยในมหาสมุทร นอกจากนี้ก็ผูกเรื่องเกี่ยวกับความกล้า และความฉลาดไหวพริบซึ่งสามารถชนะอำนาจกล้าได้

วรรณกรรมอาหรับ—อิหร่านในไทย วรรณกรรมไทยที่ได้ขบ่เกิด
และอิทธิพลจากวรรณกรรมอาหรับและอิหร่านก็คือ พระนิพนธ์ รุไบยาด
นิทราชาคริต ทศมุนตร นิทานอาหรับราตรี นิทานคำกลอน⁽¹⁾